

Moduler om Nyanländas lärande

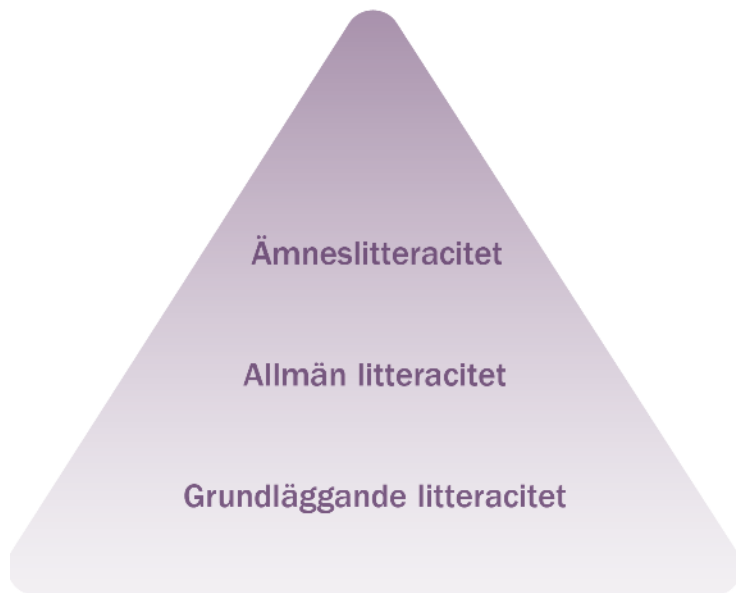
Skolverket

Litteracitet

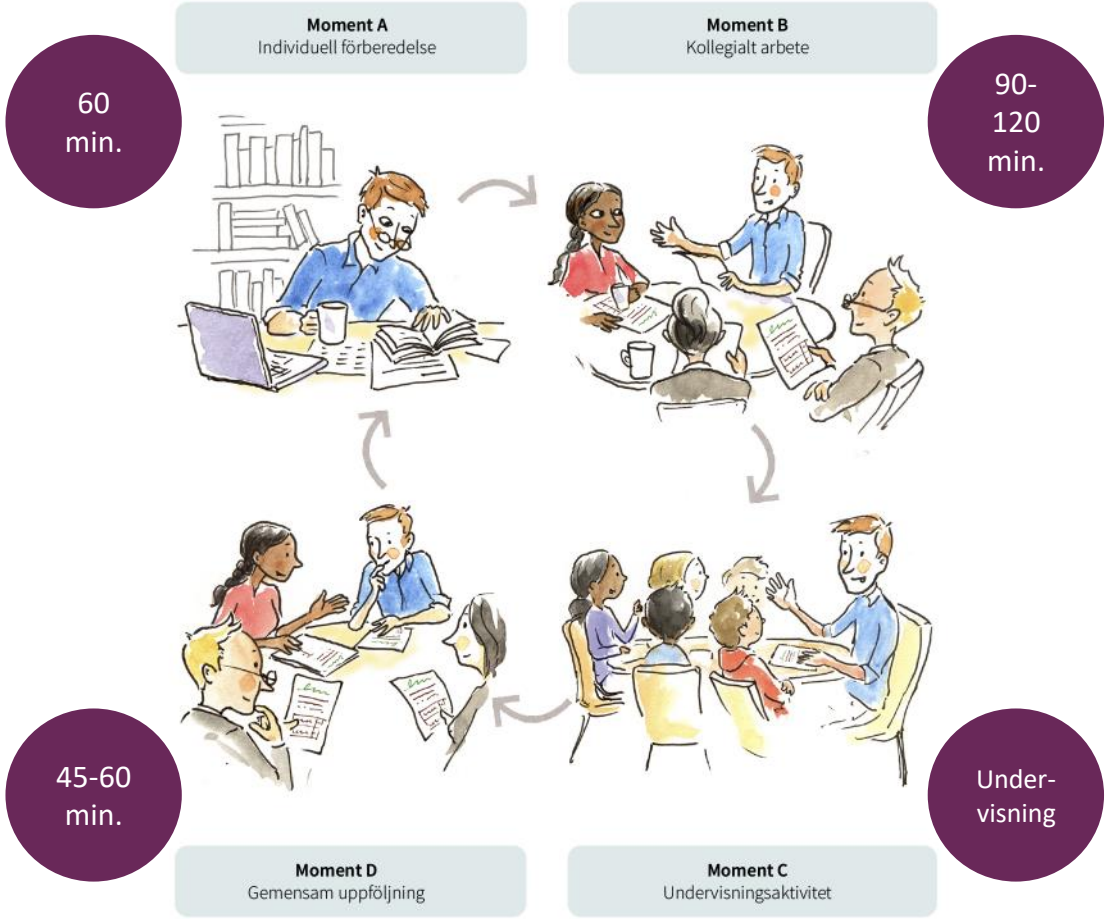
”Litteracitet är förmågan att förstå, använda och reflektera över skriftliga texter för att kunna uppnå sina mål, utveckla sin kunskap och sin potential, samt för att kunna delta fullt ut i samhället.” (PISA)

Litteracitet i olika ämnen

Modell för ökad specialisering vid utveckling av litteracitet (Axelsson efter Shanahan & Shanahan, 2008:44)

Tiden i moment A-D när man arbetar med språk-, läs och skrivutveckling

Moment A: Det räcker oftast med 60 minuter för att ta del av artiklar och filmer i moment A. Artiklarna och filmerna är framtagna för att man ska kunna ta sig igenom dem på en timme, men det finns förstås individuella skillnader och som handledare kan man gärna fundera över om någon i gruppen behöver stöttning.

Moment B är svårare att hinna med, då grupperna både ska **diskutera** och **planera** en undervisningsaktivitet. Det framförallt när det kommer till planeringen som det kan bli tajt med tiden. Det är lätt att fastna i intensiva diskussioner och inte riktigt hinna med. Här behöver ni som handledare styra så att den viktiga planeringen hinns med. De flesta grupper behöver 120 minuter.

Moment C sker i den ordinarie undervisningen. Det är viktigt att lärare i andra ämnen än svenska och sva känner att det som prövas i undervisningen är relevant för deras ämnen. Den undervisningsaktivitet som finns i modulerna är därför bara ett förslag som kan anpassas. Det går också att planera en egen aktivitet utifrån modulartikeln. Handledaren behöver lyfta detta och tala om

undervisningsaktiviteten som något som kan planeras så att den känns angelägen för alla ämnen.

Moment D fungerar väl att hinna på den angivna tiden, men det kan vara lätt att hamna i referat av vad man gjorde i undervisningen och inte hinna med en djupare diskussion.

Att pröva forskning i praktiken

- Ta makten över innehållet i modulartikeln
- Låt lärarnas egna analyser ta stor plats
- Koppla till era egna klassrum
- Vad händer med just era elever?

- Högt tempo ger fördelar, men kan också upplevas stressande.
- Prioritera! Låt arbetet med modulen stå i fokus
- För ämneslärare är kopplingen till den egna undervisningen viktig.
- Undervisningsaktivitet ska inte ses som en extra uppgift utan integreras i den ordinarie undervisningen.
- Viktigt med ett genomtänkt schema för de kollegiala träffarna som passar den egna verksamheten.

Grupp med lärare i olika ämnen

Grupp med lärare i samma ämne

Nya samarbeten

Utmanande
planering

Olika syn, olika
behov

Svårare att fördjupa

Alla kan delta

Ämnesspecifikt
djup

Lätt planering

Samma behov

Svårare att utmana
varandra

Färre kan delta

Berikande
Inspiration
Samsyn

Skolverket

Moduler för nyanlända elever finns främst under ingången Nyanländas lärande

The screenshot shows the Skolverket Lärportalen website. At the top, there is a navigation bar with the text "Skolverket LÄRPORTALEN" and a search bar. Below the navigation bar, there are several tabs: "Moduler", "Arbeta med modulerna", "Handledare", "Rektor och forskolechef", and "Kollegialt lärande". The main content area features a grid of modules. The first module is a purple banner titled "Välkommen till Lärportalen!" with a description: "Här finns material för att utveckla undervisningen tillsammans med dina kollegor. Läs nyskrivna artiklar, se undervisningsfilmer och lyssna på intervjuer med forskare inom pedagogik och didaktik." Below this banner are 12 module cards, each with a photo and a title: "Digital kompetens", "Matematik", "Moderna språk", "Naturvetenskap", "Nyanländas lärande", "Skolans värdegrund", "Specialpedagogik", "Språk, läs- och skrivutveckling (Läslyftet)", "Styrning och ledning", "Teknik", and "Ämnesövergripande".

Skolverket LÄRPORTALEN

Moduler Arbeta med modulerna Handledare Rektor och forskolechef Kollegialt lärande Film

Välkommen till Lärportalen!
Här finns material för att utveckla undervisningen tillsammans med dina kollegor. Läs nyskrivna artiklar, se undervisningsfilmer och lyssna på intervjuer med forskare inom pedagogik och didaktik.

Arbetsämnesövergripande med hållbar utveckling >
Modulen tar bland annat upp didaktiska perspektiv på hållbar utveckling.

Algebra och programmering >
Nu kan du läsa om programmering i Algebra-modulerna. Ta del av nyheterna i del 5 och 7.

Digital kompetens

Matematik

Moderna språk

Naturvetenskap

Nyanländas lärande

Skolans värdegrund

Specialpedagogik

Språk, läs- och skrivutveckling (Läslyftet)

Styrning och ledning

Teknik

Ämnesövergripande

<https://larportalen.skolverket.se/#/>

Språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning för nyanlända elever den första tiden

NYANLÄNDAS LÄRANDE

Grundskola åk 7-9 och Gymnasieskola

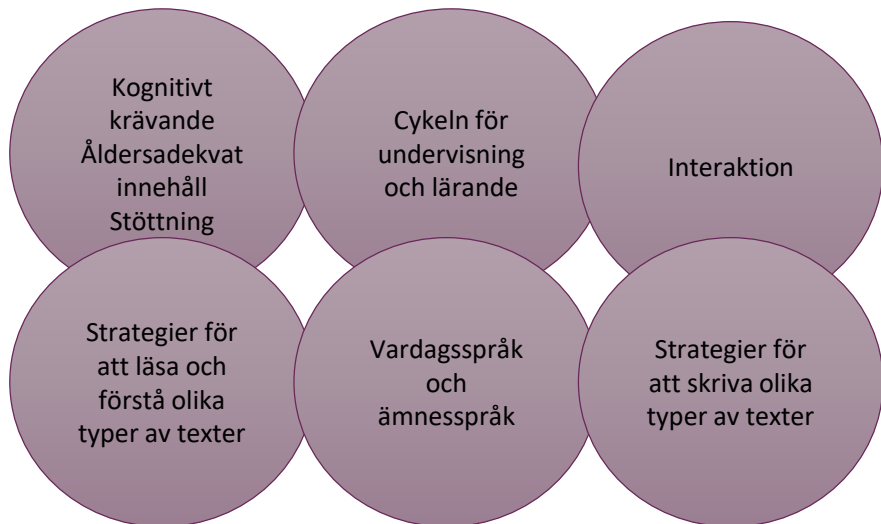
Målgrupp: Ämneslärare

Om modulen: Modulen ger ämneslärare begrepp och didaktiska redskap för att stötta nyanlända elever i sin parallella språk- och kunskapsutveckling.

Exempel på innehåll:

- Aktivera och synliggöra elevens förkunskaper
- Läsa och förstå ämnestexter
- Flerspråkighet som resurs

Ämnesundervisning för nyanlända elever - fokus på den allra första tiden i Sverige

Del	Generell text	Ämnes-text	Ämnes-text	Ämnes-text	Filmer, poddar
1	G	RE	SL		1
2	G	GE	BILD		1
3	G	SAM	MU		1
4	G	HI	IDH		1
5	G	RE	HKK		X
6	G	GE	MU	SL	
7	G	SAM	HKK		1
8	G	HI	BILD	IDH	X

Betydelsefulla perspektiv

Flerspråkighet
som en resurs

Samverkan
studiehandledare
ämneslärare

Samsyn

Digitala verktyg

Analys och
bedömning

Tolka och skriva text

NYANLÄNDAS LÄRANDE | SPRÅK-, LÄS- OCH SKRIVUTVECKLING (LÄSLYFTET)
Grundskola, åk 1-9

Primär målgrupp: Lärare

Innehåll: Modulen handlar om att utveckla elevers förmåga att tolka och skriva de många olika typer av texter de möter i skolan. Den handlar om alla elever och ger särskild belysning till nyanlända och flerspråkiga i ordinarie undervisningsgrupper.

Exempel på undervisningsaktiviteter:

- Synliggör språkanvändning
- Arbeta med respons
- Skapa sammanhang i text

- Modulen "Tolka och skriva text" passar för lärare som undervisar nyanlända elever i ordinarie klass som har tillägnat sig ett fungerande vardagsspråk men som fortfarande har utmaningar med skolspråket.
- Modulen handlar om textrika ämnen dvs. ämnen som hanterar mycket text och skrivande till exempel SO och SVA. Lärare avgör själva om ämnet är textrikt. Det beror på hur man väljer att arbeta.

Från vardagsspråk till ämnesspråk

SPRÅK-, LÄS- OCH SKRIVUTVECKLING (LÄSLYFTET)

Förskoleklass - åk 9

Primär målgrupp: Lärare och förskollärare

Innehåll: Modulen visar hur lärare i alla ämnen (från bild till teknik) kan stötta elever att förstå och använda ett ämnesspecifikt språk. I modulen ges exempel på hur elevers ämneskunskaper kan stärkas genom språkutvecklande arbetssätt.

Exempel på undervisningsaktiviteter:

- Skapa uppgifter där eleverna utforskar verkligheten
- Kombinera skrift, bild, form, ljud och rörelse

- Modulen "Från vardagsspråk till ämnesspråk" finns under Lärportalens ingång "Språk-, läs- och skrivutveckling". Den kan också vara aktuell för lärare som undervisar nyanlända elever med ett etablerat vardagsspråk i ordinarie klasser. Den är väldigt bred och omfamnar F-årskurs 9 för lärare i alla ämnen, även de praktisk-estetiska.

Grundläggande litteracitet för nyanlända elever

NYANLÄNDAS LÄRANDE | SPRÅK-, LÄS- OCH SKRIVUTVECKLING (LÄSLYFTET)
åk 7-9, gymnasieskolans introduktionsprogram

Primär målgrupp: Lärare i svenska som andraspråk och modersmåls lärare

Innehåll: Modulen handlar om undervisning av nyanlända elever med begränsade tidigare skolerfarenheter. Arbetet sker i ett kommunikativt, socialt sammanhang med stöd av digitala verktyg.

Exempel på undervisningsaktiviteter:

- Utveckla språk i dialoger
- Filma för stöttning
- Skapa text utifrån upplevelser

Nyanländas språkutveckling

NYANLÄNDAS LÄRANDE | SPRÅK-, LÄS- OCH SKRIVUTVECKLING (LÄSLYFTET)

Grundskolan, åk 7-9, gymnasieskolans introduktionsprogram

Primär målgrupp: Lärare i svenska som andraspråk

Innehåll: Modulen handlar om hur man kan planera en undervisning som främjar språklig progression genom utmaning och stöttning.

Exempel på undervisningsaktiviteter:

- Arbeta med eget hörförståelsematerial
- Utforska språkliga mönster med digitala verktyg
- Närläsa skönlitterära texter

- Modulerna ”Grundläggande litteracitet för nyanlända” och ”Nyanländas språkutveckling” vänder sig till lärare i svenska som andraspråk som undervisar elever som är relativt nya i språket.
- Grundläggande litteracitet för nyanlända har fokus på elever med bristande skolbakgrund som behöver utveckla grundläggande läs- och skrivfärdigheter medan ”Nyanländas språkutveckling” handlar om hela elevgruppen.

**Kontakta oss gärna med frågor
om modulerna!**

helga.stensson@skolverket.se

jilda.semb.surup@skolverket.se

Skolverket